

ПРАКТИЧНЕ НАВЧАННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ

Черненко Андрій Святославович, ст. гр. БТЕ-11

Науковий керівник: к.п.н., викладач

загальнотехнічних дисциплін

Кузнєцова С.В.

ВП НУБіП України «Немішайвський

агротехнічний коледж»

За роки незалежності України соціально- економічні та політичні реформи істотно змінили форми і методи навчання у всіх сферах діяльності суспільства. Нині особливої ваги набула не проста передача студенту певної суми знань, а й вироблення у нього потреби поповнювати їх, формувати і закріпити практичні професійні уміння та навички. Для будь-якого фахівця стає необхідним постійне поповнення знань упродовж життя. Сучасний стан розвитку аграрної освіти характеризується новими підходами та її модернізації, реформування і перегляду організаційно-педагогічних форм підготовки сучасних фахівців, формування професійної компетентності під час навчання, в тому числі під час практичного навчання. Однією із основних складових фахової підготовки студентів у вищому навчальному закладі є практична підготовка [2]

Проведення навчальних та виробничих практик у вищому навчальному закладі I-II рівня акредитації є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівням «молодший спеціаліст». Робочі програми та методичні рекомендації для проходження навчальних та виробничих практик студентами логічно поєднують теоретичні навички з практичною діяльністю фахівців, включаючи набуття ними різних робітничих професій [4].

Практика – це одна з форм виробничого навчання студентів. Їй належить найважливіша роль в зближенні теоретичної підготовки з практичною діяльністю,

в становленні фахівців, що мають не тільки знання, але й професійне вміння, початковий досвід [1].

Певний рівень професіоналізму особистості фахівця відображається в понятті «компетентність». Для набуття професіоналізму необхідні відповідні здібності, бажання, готовність оволодівати майбутньою професією, удосконалювати власну майстерність. Професіоналізм не обмежується тільки характеристиками висококваліфікованої праці, він є особливим світоглядом людини і необхідною його складовою виступає професійна компетентність. Поняття «компетентний» у тлумачному словнику трактується як «той, який має достатні знання в якій-небудь галузі, який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий» та «який має певні повноваження; повноправний, повновладний» [3].

Професійну компетентність можна визначити як знання, вміння та досвід, а також здатність особи мобілізувати ці знання, вміння та досвід у конкретній соціально-професійній ситуації. Враховуючи потреби сьогодення, можна зазначити, що одним з головних завдань практичного навчання є не лише формування професійних навичок студентів, а й формування професійної компетентності студентів.

Відповідальність за організацію і здійснення практичної підготовки студентів коледжу покладено безпосередньо на керівника навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні циклові комісії. Загальну організацію практики студентів і контроль за її проведенням здійснює керівник практики. До керівництва практикою залучають також досвідчених викладачів і спеціалістів з певного фаху, які працюють в організації, де проходить практика.

Важливим питанням у практичній підготовці майбутніх фахівців є забезпечення її неперервності та послідовності у набутті необхідного обсягу практичних знань, умінь і навичок відповідно до різних кваліфікаційних рівнів.

У вищих навчальних закладах студенти проходять навчальну, навчально-виробничу і виробничу практику. Навчальна практика має своєю метою поглибити і закріпити теоретичні знання студентів, виробити навички практичної і дослідницької роботи, ознайомити із сучасним обладнанням. Її проводять на молодших курсах, як правило, в майстернях, лабораторіях, на різних навчальних полігонах, у навчально-дослідних господарствах, у клініках та інших навчально-допоміжних підрозділах вищих навчальних закладів. Форми проведення навчальної практики можуть бути різними: екскурсія на підприємство чи в установу, самостійне вивчення їх діяльності шляхом спостереження чи бесід з працівниками, практична робота на виробництві на робочому місці тощо.

Навчально-виробнича практика має своїм завданням ознайомити студента з його майбутньою спеціальністю шляхом виконання обов'язків дублера, помічника фахівця. Це дає змогу глибше проникнути у зміст і технологію майбутньої професійної діяльності.

Виробничу практику проходять студенти старших курсів. У процесі цієї практики вони виконують за спеціальністю весь цикл основних робіт, перебуваючи на робочих місцях, вивчаючи значну за обсягом ділянку виробництва і набуваючи навичок організування, управління і контролю. Під час переддипломної практики студенти готують матеріали до дипломного проекту або дипломної роботи.

З метою глибшого ознайомлення практикантів з виробництвом організовують екскурсії на підприємство чи в установу, які завершуються узагальнюючими бесідами з керівниками. Під час виробничої практики спеціалісти-виробничники читають лекції з питань, які стосуються специфіки виду виробництва і нових досягнень техніки, а також з питань економіки організації і управління на основі досвіду підприємства.

Керівництво за місцем виробничої практики покладається на кваліфікованих спеціалістів виробництва. Викладачі, призначені керівниками виробничої

практики, заздалегідь складають і узгоджують її програму з керівниками виробництва, при цьому звертаючи особливу увагу на графік руху практикантів на робочих місцях відповідно до вимог програми.

По закінченні виробничої практики студенти складають і здають звіти про виконання програми практики. До звіту додають різноманітні технічні матеріали: рисунки, креслення, фотографії, схеми, таблиці, зразки матеріалів, виробів тощо. Керівник виробничої практики перевіряє звіт, після чого практикант складає залік у формі захисту звіту комісії у навчальному закладі. Залік оцінюється за чотирибальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), при цьому враховується характеристика і оцінка роботи студента керівником практики від підприємства. У разі незадовільної оцінки виробничої практики призначається повторне її проходження в індивідуальному порядку.

Практичне навчання студентів залежить від досягнутого рівня освіти, ступеня оволодіння професією і професійною майстерністю, основ професіоналізму, прояву пізнавальних і професійних інтересів та єдності загальної і спеціальної освіти.

Виховний процес під час проведення навчальної практики готує людину до вибраної професії, праці і життя, тобто здійснюється розвиток фізичних навичок і інтересу до професійної діяльності. Основним видом діяльності студента в майбутньому є праця, а практичне навчання лише може супроводжувати її. Під впливом праці відбувається формування життєвої позиції, ціннісних орієнтацій людини, визначення планів на майбутнє.

Список використаної літератури

1. Введення до спеціальності: навч. посіб. / І. Д. Примак, Л. А. Козак, О.І. Примак та ін. ; за ред. Примака І. Д., Примака О. І. – К. : Центр учбової літератури, 2009. - 392 с
2. Іщенко Т.Д. Принципи формування освітньо-кваліфікаційних рівнів і

змісту фахової підготовки інженерно-технічних кадрів / Іщенко Т.Д., Нагірний Ю.П., Бендера І.М. – К. : АПН України, 1997. – С.56-59.

3. Каджаспарова Г.М. Педагогический словарь / Г.М. Каджаспарова, А.Ю.Каджаспаров. - М.: Издательский центр «Академия», 2000. - 176 с.

4. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (наказ Міністерства освіти від 08.04.1993 № 93, державна реєстрація: від 30.04.1993 № 35) / за заг. ред. А.П. Зайця, В.С. Журавського // Вища освіта в Україні нормативно-правове регулювання – К. : Форум, 2003.